BENCONT WEEKLY REPORT

ROČNÍK 2018| ČÍSLO 3

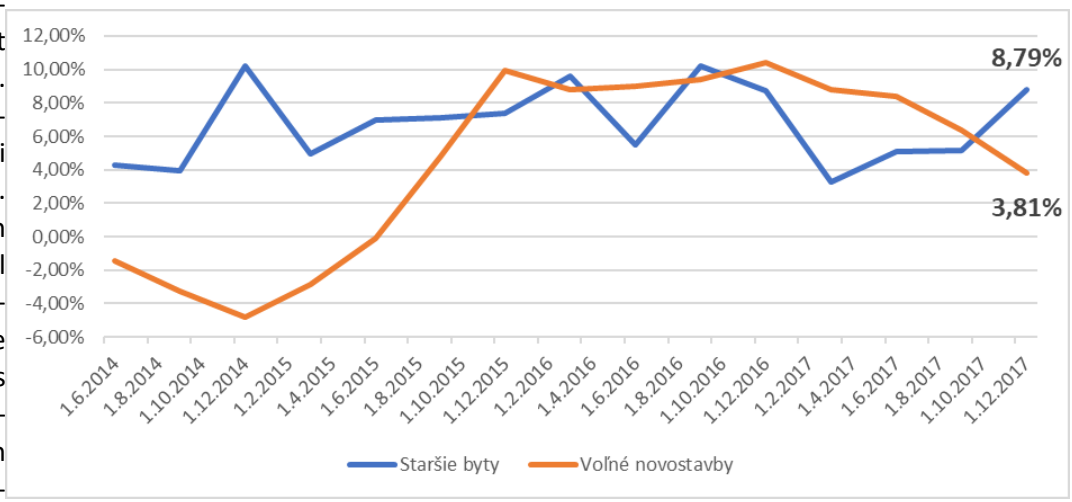
Staršie byty v Bratislave značne zdraželi, jednoizbáky sú predražené

Byty na predaj zo sekundárnej ponuky dosiahli koncom roka 2017 ďalšie zdražovanie. Po roku a pol miernych cenových pohybov vykázali za posledného polroka až 10,8%-ný nárast. Dôvodom rastu bolo predovšetkým zvyšovanie cien vo všetkých 5 okresoch a nedostatkom novostavieb v žiadaných lokalitách. Do istej miery svoju úlohu zohrával aj fakt, že sa na trhu ponúkalo viac novostavieb z druhej ruky a menej nezrekonštruovaných bytov.

V poslednom štvrťroku 2017 došlo na bratislavskom trhu bytov z druhej ruky k ďalšiemu zdraženiu. Priemerná jednotková cena tu dosiahla 2366 eur/m², čo oproti predchádzajúcemu kvartálu znamenalo 5,57%-ný cenový nárast. V prípade medzikvartálneho porovnania sa jedná o naozaj vysoký skok nahor. Medziročne zatiaľ cenový rast dosahuje necelých 9%. Staršie byty tak po ročnej pauze opäť začali výraznejšie zdražovať. Opätovný rast cien starších bytoch sa dal vzhľadom na ceny novostavieb očakávať. Tie totiž konštantne počas rokov 2015 a 2016 rástli v priemere 10%-ným tempom a je preto prirodzené, že ich ceny starších bytov budú dobiehať. Toto tempo dobiehania je však v súčasnosti prekvapivo vysoké a rozdiel priemernej jednotkovej ceny medzi staršími a novými bytmi dosahuje pri 240 eur/m² najnižšiu úroveň od roku 2014, teda od obdobia keď boom na realitnom trhu v Bratislave prudko zdvihol ceny novostavieb.

Cenový rast pri bytoch zo sekundárnej ponuky bol evidentný vo všetkých piatich okresoch. Najvyšší bol cenový rast v Starom Meste (+13,4% medziročne), kde väčšiu

Vývoj medziročného tempa rastu jednotkovej ceny starších bytov a novostavieb

V tomto čísle:

Prebytok obchodnej bilancie EÚ stále rastie

Grécko schválilo nové reformy

Inflácia vo Veľkej Británii naďalej nad hranicou 3%

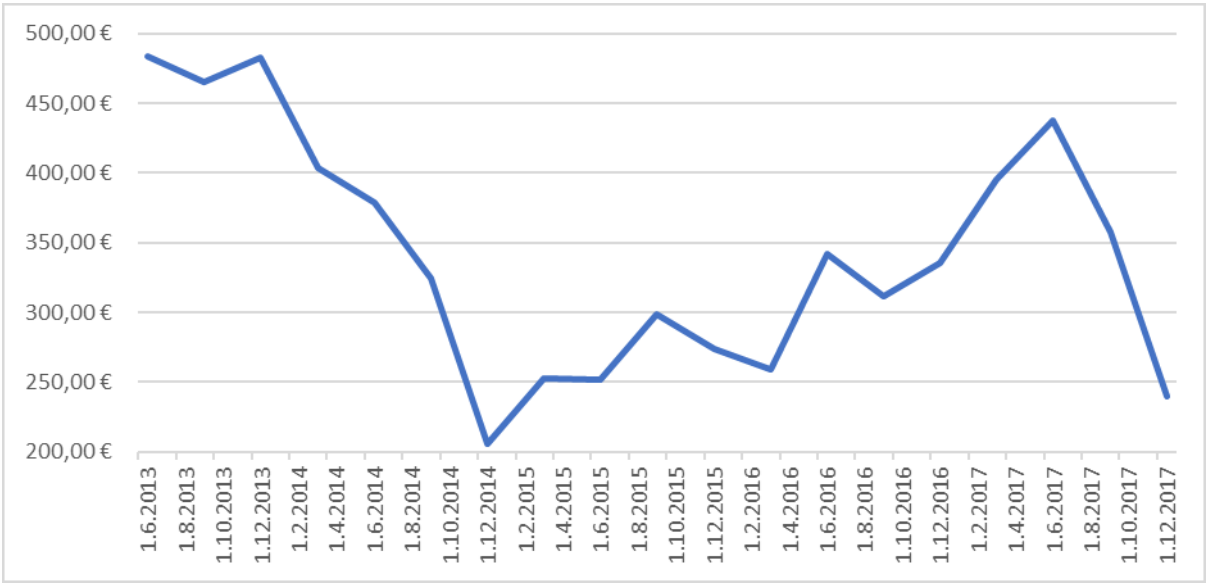
Nakoľko je EÚ závislá na dovoze plynu z Ruska?

Ekonomická a humanitárna kríza vo Venezuele sa zhoršuje

Na Slovensku sa v roku 2017 opäť vyrobilo cez milión automobilov— naďalej vediem rebríček počtu vyrobených automobilov na obyvateľa

Decembrová inflácia na Slovensku dosiahla 2%. Jadrová dokonca vyskočila na 2,4%

Rozdiel medzi jednotkovou cenou novostavieb a bytov z druhej ruky

časť sekundárnej ponuky tvorili novostavby, ktoré ťahali jednotkovú cenu značne nahor. Naopak starých bytov v pôvodnom stave ubudlo. Zdražovanie starých bytov v Starom Meste ťahali nahor novostavby, ktoré tu neponúkajú lacnejšiu alternatívu bývania. Ľudia so záujmom o lacnejšie byty v centre Bratislavy sa tak musia uspokojiť s bytmi z druhej ruky, čo má za následok vypredanie takýchto bytov z ponuky. Aj napriek prudkému zdraženiu tu cenový rozdiel však stále dosahuje 460 eur/ m².

Po Starom Meste najvýraznejšie zdraželi byty v okrese BA III (+10,73% medziročne), kde takisto veľkú úlohu zohrala ponuka novostavieb. V Novom Meste a aj v Rači je momentálne nedostatok novostavieb, keď developeri nestíhajú za vysokým dopytom po týchto lokalitách. Kupujúci sa preto čoraz viac musia uchýliť k starším bytom, čo tlačí ich cenu smerom nahor.

Situácia na sekundárnom trhu v Petržalke bola veľmi podobná. S medziročným rastom 9,3% tu takisto došlo k značnému zdraženiu v dôsledku chýbajúcej ponuky novostavieb. Až 87% ponuky tu totiž tvoria len dva projekty (Slnečnice a Matadoka), zatiaľ čo v najdopytovanejšej lokalite okolo električkovej trate smerom zo Starého mosta byty chýbajú.

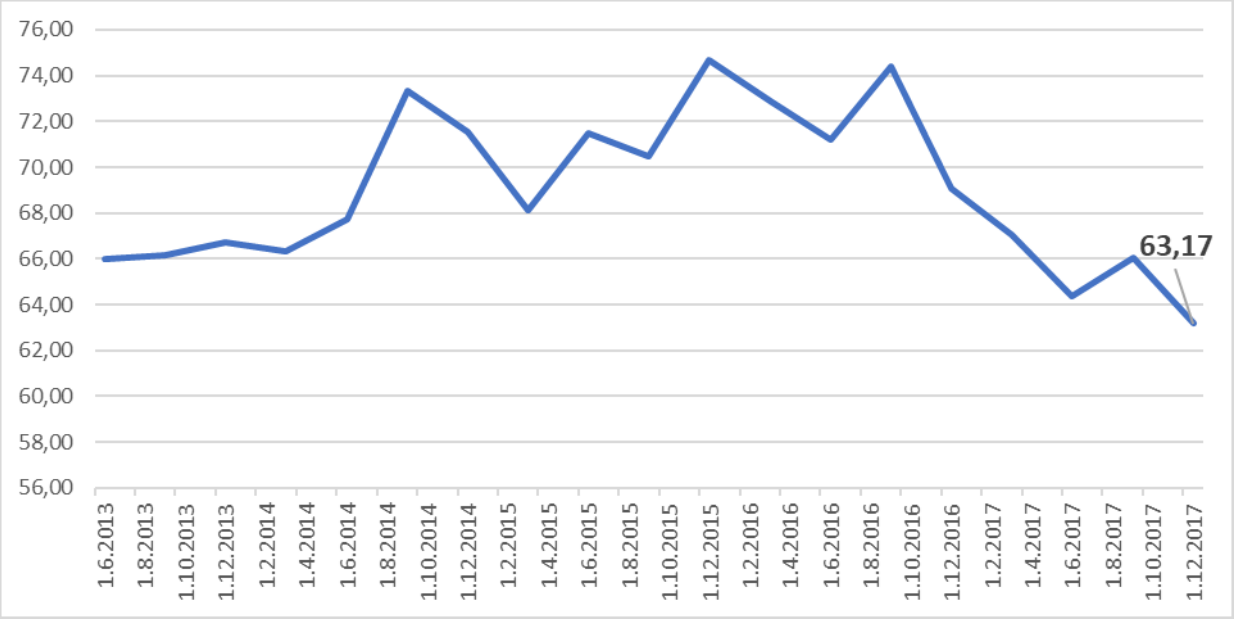
V okresoch BA II a BA IV dosiahol medziročný cenový 6,4% a 6,7%. V týchto okresoch je v súčasnosti ponuka novostavieb podstatne pestrejšia, čo sa odrazilo aj na pomalšom cenovom raste.

Z hľadiska rozlohy dosiahli ponúkané staršie byty ku koncu roka 2017 v priemere 63,17 m². Jedná sa tak o ďalší pokles veľkosti bytov, tento krát na rekordne nízku úroveň za posledné roky. Dôvodom však nebolo zmenšovanie samotných bytov (okrem mierneho poklesu priemernej rozlohy troj a štvorizbákov) ale skôr nadmerne vysoká ponuka jednoizbových bytov. Až 25% celkovej ponuky bytov z druhej ruky totiž tvorili jednoizbové byty. Pre porovnanie, v prípade novostavieb jednoizbáky tvorili len necelých 15% ponuky. Takmer 60% ponuky jednoizbových bytov sa nachádzalo v Petržalke, Novom Meste a Ružinove. V prípade všetkých 3 mestských častí pritom jednotková cena týchto bytov presahovala 2500 eur/m² a v Novom Meste dokonca presiahla 2800 eur/m². Prie-

Špecifiká ponuky bytov na sekundárnom trhu v Bratislave počas 4.Q.2017

Obvod	priemerná výmera	priemerná cena na m2	priemerná absolútna cena
BA I	77,65	2 847,45 €	215 515,81 €
BA II	61,27	2 257,27 €	136 265,91 €
BA III	62,44	2 418,34 €	145 746,99 €
BA IV	61,78	2 182,68 €	132 755,52 €
BA V	57,56	2 268,40 €	126 188,55 €
Celkový súčet	63,17	2 365,93 €	147 044,83 €

Vývoj priemernej rozlohy starších bytov v Bratislave

merne veľký jednoizbový byt z druhej ruky (33-34 m²) v Petržalke a Ružinove tak kupujúceho bude stáť okolo 85 tisíc zatiaľ čo v Novom Meste viac než 90 tisíc. Pre porovnanie, priemerný jednoizbový byt o rovnakej veľkosti 33-34 m² z ponuky novostavieb od developera v Ružinove takisto stojí 85 tisíc, zatiaľ čo v Petržalke to je 75-80 tisíc. Jednoizbové byty z druhej ruky sú teda trhom vnímane ako príliš drahé a kupujúceho si hľadajú dlhšiu dobu

Čo sa absolútnej ceny týka, tu sme oproti predchádzajúcemu kvartálu zaznamenali len mierny nárast o 2 tisíc eur na 147 tisíc. Nárast jednotkovej ceny a pokles priemernej rozlohy sa navzájom vykompenzovali, čo spôsobilo len malú zmenu v absolútnej cene. V okresoch BA II-BAV dosahovali byty v priemere od 125 do 145 tisíc eur. V Starom Meste kvôli podstatne vyššej priemernej rozlohe bytov oproti ostatným okresom priemerná absolútna cena dosiahla 215 tisíc eur.

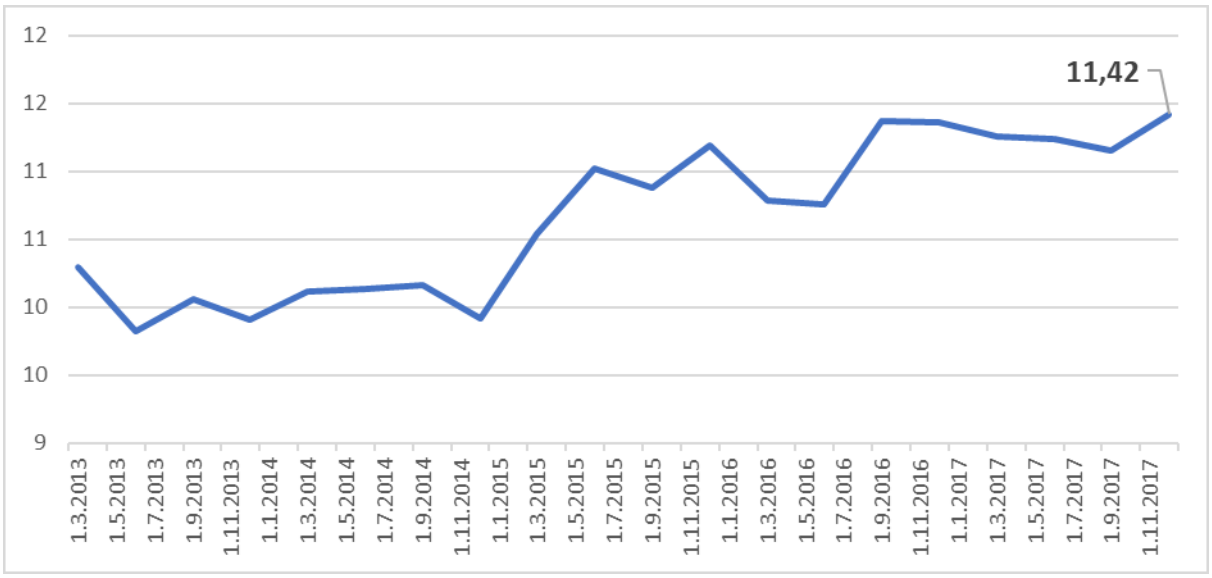
V prípade priemernej výšky prenájmu sme oproti predchádzajúcemu štvrťroku nezaznamenali žiadne výraznejšie zmeny. Priemerná výška prenájmu vrátane energií dosiahla 718,66 eur na mesiac pri byte o rozlohe 65 m². V okresoch BA II až BA V dosahovala 600-700 eur na mesiac, pričom v Starom Meste s 912 eur/mesiac bola najvyššia. 45% ponuky bytov na prenájom predstavovali dvojizbové byty, 27% trojizbové byty a 22% jednoizbové byty. Z hľadiska stavu bytu bolo 47% bytov po kompletnej rekonštrukcii, 38% novostavieb z druhej ruky, 13% po čiastočnej rekonštrukcií a len 2,6% všetkých bytov bolo v pôvodnom stave. Jednotková cena na m² vrátane energií dosiahla 11,42 eur, čo je síce najvyššia suma za posledné roky, no zároveň medziročne dosiahla len 0,5%-ný nárast. Zdá sa, že cena prenájmu teda momentálne dosiahla svoj strop. V blízkej budúcnosti sa však dá očakávať mierne pokračovanie rastu, vyplývajúceho z rastu miezd, ceny nehnuteľností a dopytu po bývaní v hlavnom meste.

Byty z druhej ruky na bratislavskom realitnom trhu značne zdraželi. Vzhľadom na aktuálnu cenu novostavieb môžeme povedať, že staršie byty tie nové dobiehajú vysokým tempom. Momentálne je rozdiel jednotkovej ceny starších bytov a novostavieb len 240 eur/m². Ešte pred rokom pritom dosahoval 350-

Ceny prenájmu v Bratislave vrátane energií podľa izbovosti a jednotlivých okresov

Okres/izbovosť	1	2	3	4	5	Spolu
BA I	571,41 €	755,47 €	1 039,81 €	1 509,03 €	2 000,00 €	911,78 €
BA II	469,02 €	591,20 €	761,21 €	1 168,75 €		622,66 €
BA III	470,32 €	623,54 €	883,88 €	1 119,33 €	1 350,00 €	694,09 €
BA IV	448,41 €	583,32 €	712,38 €	1 110,71 €	2 032,50 €	661,03 €
BA V	453,51 €	609,48 €	765,38 €	742,00 €	1 010,00 €	603,98 €
Spolu	478,59 €	643,83 €	866,44 €	1 268,40 €	1 832,22 €	718,66 €

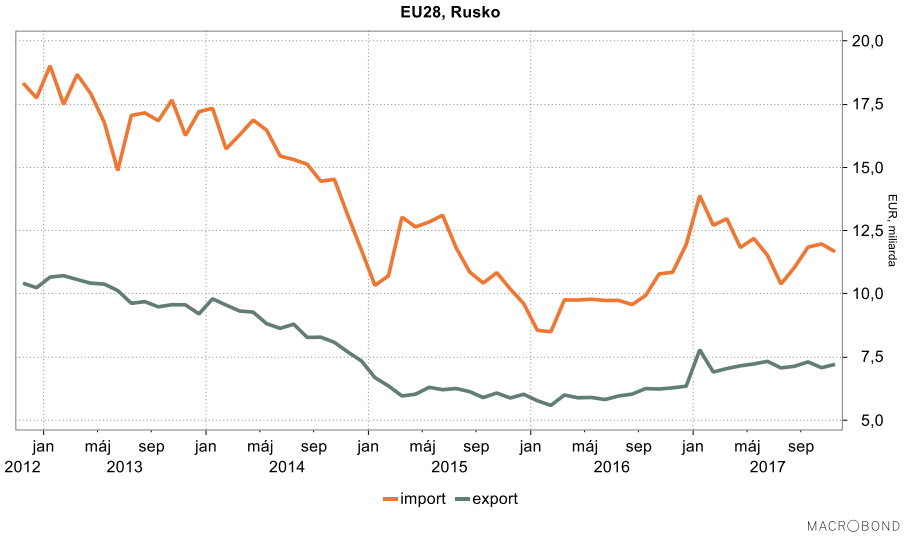
Priemerná výška prenájmu na m² vrátane energií v Bratislave

400 eur/m². Zdražovanie starých bytov je najevidentnejšie v prípade jednoizbových bytov, keď staré jednoizbáky v Petržalke postupne prekonávajú ceny novostavieb. Vo väčšine sa pritom jedná o byty v panelových domoch. Dôvodom prudkého zdražovania je nedostatok jednoizbových bytov v žiadaných lokalitách ako aj skutočnosť, že na dostavanie novostavieb klienti čakajú v priemere 1,5 roka. S nadmernou cenou starých jednoizbových bytov prišla aj nadmerná ponuka, keď jednoizbáky tvorili nezvyčajne veľkú časť ponuky starých bytov (25%). Môže to znamenať, že jednoizbáky síce ich majitelia draho ponúkajú, no kupujúcich si hľadajú veľmi pomaly. Z tohto dôvodu si myslíme, že sú tieto byty vzhľadom na súčasnú situáciu predražené. V prípade väčších bytov je v súčasnosti rozdiel medzi bytmi z druhej ruky a novostavbami od developerov vo väčšine prípadov akceptovateľný. Pokiaľ však v blízkej budúcnosti staršie byty zdražejú ešte viac, tak to môže znamenať aj druhý impulz pre zdražovanie novostavieb. Dopyt po bývaní v Bratislave stále rastie a jediný spôsob ako ho akceptovať bez prílišného zdražovania existujúcich nehnuteľností je rozšírenie ponuky. V opačnom prípade sa budú vytvárať stále väčšie cenové rozdiely medzi lokalitami bližšie k centru a okrajovými lokalitami. Čísla ohľadom trhu s novostavbami za štvrtý štvrťrok pritom hovorili skôr o opačnom scenári, keď sa ponuka bytov zmenšila o 10%. Pokračovanie 5%-ného medzikvartálneho rastu bytov z druhej ruky je v súčasnosti aj napriek obmedzenej ponuke novostavieb však nepravdepodobné. Skôr môžeme očakávať značné spomalenie na 1-2% a miestne dokonca až miernu korekciu smerom nadol. (rb)

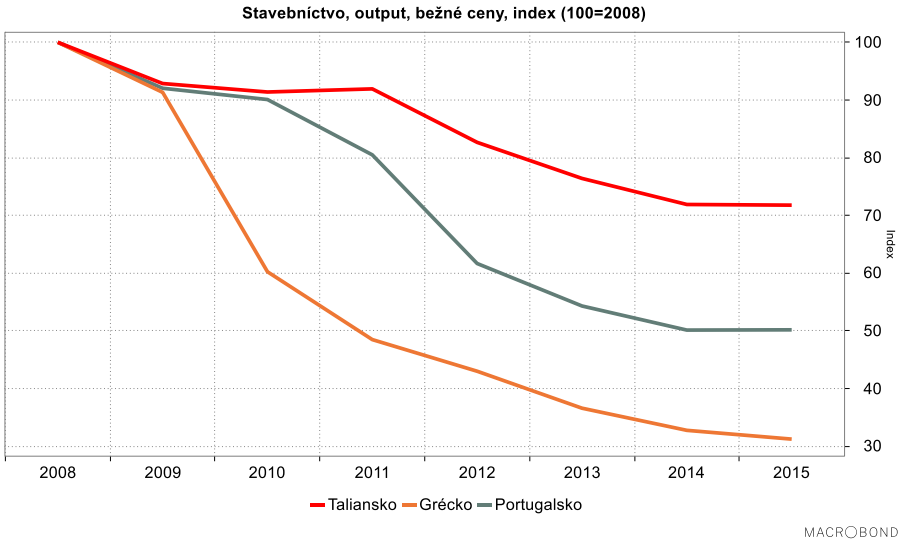
Prebytok obchodnej bilancie EU každoročne rastie

Export EU sa v novembri 2017 zvýšil medziročne o 6,8 % na 167,2 miliárd eur. Import sa zvyšoval medziročne o 5,4 % na 159,2 miliárd eur. EU teda vykazuje 8 miliardový prebytok obchodnej bilancie. Pri súčasnom trende rýchlejšieho rastu exportu ako importu sa predpokladá ďalšie zvyšovanie prebytku. Zvýšenému vývozu a dovozu pomôže aj zóna voľného obchodu s Japonskom, ktorá má vstúpiť do platnosti po schválení jednotlivých štátov EU. Japonsko bolo pre EU šiestym najväčším obchodným partnerom (jan - nov 2017), pričom EU s ekonomikou Japonska vykázala zápornú obchodnú bilanciu 8,2 miliárd eur. Vývoz potravín, na ktoré má obchodná dohoda platiť, vykázal v období január – november 2017 oproti rovnakému obdobiu minulého roka z EU 5,4 % nárast a práve na základe tejto dohody má vývoz potravín z EU vzrásť. Najväčší nárast exportu a importu EU za obdobie január – november 2017 vykazovala s Ruskom (+20,2 %; +23,4 %), kde v najväčších objemoch vyvážame automobily a dovážame ropu. Napriek sankciám v roku 2017 zahraničný obchod s Ruskom rástol po medziročnom klesaní od roku 2013, nakoľko na ropu sa sankcie neuvalili. Pri Číne ako obchodnom partnerovi EU vidieť výrazný rozdiel medzi výraznejším rastom exportu (medziročné zvýšenie o 18,4 %) ako importu (medziročné zvýšenie o 8,5 %). Tento trend svedčí o presmerovaní čínskej ekonomiky, ktorá bola orientovaná na export na investície a domácu spotrebu obyvateľov. (sj)

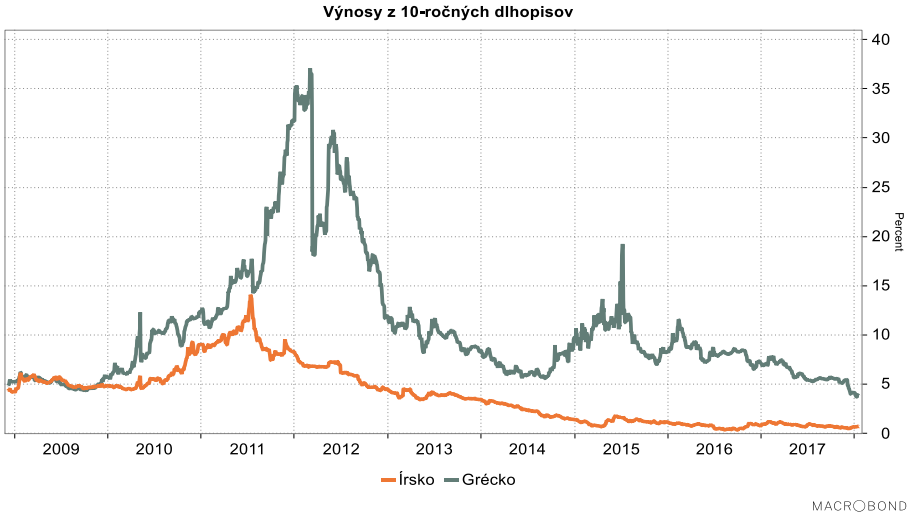
Medzi krajinami EÚ je v stavebníctve veľký rozdiel

Stavebná produkcia sa medziročne v novembri 2017 zvýšila o 2,7 % v EU aj v eurozóne. Rast bol nadpriemerný v Slovinsku (medziročný rast o 21,2 %), Poľsku (+16 %) a Maďarsku (+30,7 %). Napriek týmto výrazným rastom sa stavebníctvo v niektorých ekonomikách EU nezotavilo v krízy v roku 2008. Najvýraznejší prepad stavebnej produkcie bol v Grécku, ktoré bolo zasiahnuté nielen ekonomickou krízou, ale aj dlhovou krízou, ktorá ovplyvnila tento prepad. Stavebnú produkciu z roku 2008 nedosiahli ani väčšie ekonomiky – napríklad Taliansko alebo Francúzsko, ktoré taktiež stále nedosahujú hodnoty z pred krízy. Stavebníctvo má v EU rastúci trend, no stále sú ekonomiky, v ktorých output stavebníctva stagnuje, či klesá. To sa premietlo aj na celkovom stave EU a eurozóny v porovnaní s rokom 2008. V EU 28 predstavoval index outputu v stavebníctve hodnotu 88,7 a v eurozóne 89,2 (100=2008). (sj)

Grécko schválilo nové reformy

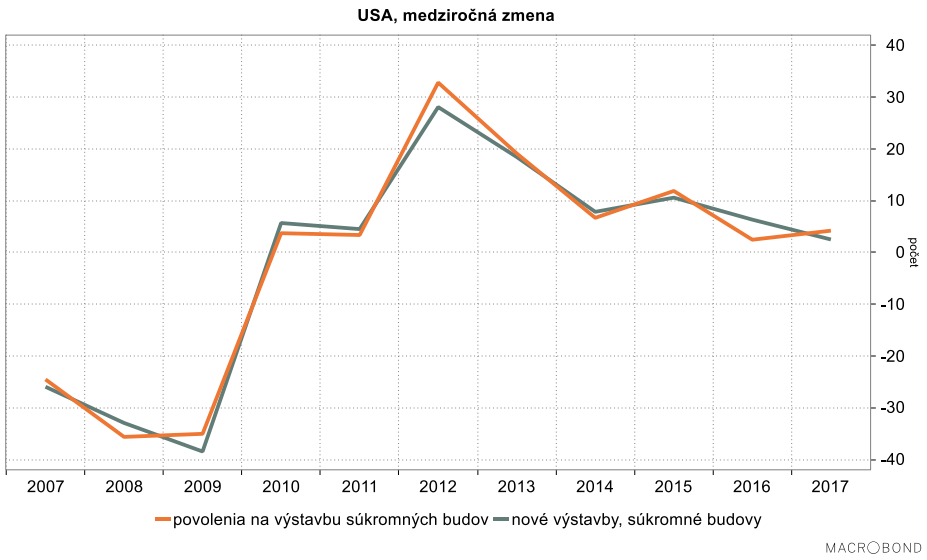
Grécky parlament schválil nový balík reforiem, ktoré sa týkajú energetickej, rozpočtovej oblasti a trhu práce. Vláda prisľúbila, že v úsporných opatreniach bude pokračovať ešte minimálne dva roky. S najväčšou kritikou od ľudí sa stretla reforma, ktorá sa týka vyhlásenia štrajku. Na trhu práce bude po novom ťažšie zvolanie štrajku odbormi, keďže podľa nových podmienok sa ešte pred vyhlásením štrajku uskutoční hlasovanie, kde musí minimálne polovica odborárov hlasovať za vyhlásenie štrajku. Doteraz to bolo len 20% odborárov. Reformy sa týkajú tiež reštrukturalizácii sociálnych dávok na deti, ktoré sa znížia a nové postupy pre uzatváranie a splácanie pôžičiek, ktoré budú sprísnené. Grécko tento rok v auguste vyčerpá aj posledný tretí balík finančnej podpory vo výške 86 miliárd eur, ktoré má k dispozícii od roku 2010, pričom posledný balík im bol poskytnutý v roku 2015. V auguste vstúpi na finančné trhy a aktuálne sa výnosový úrok z 10-ročných dlhopisov pohybuje na úrovni 3,9%. Čo je v porovnaní napríklad s Írskom, ktoré malo tiež finančné problémy a výnosový úrok sa pohybuje na úrovni 0,7%. Na základe schválených reforiem budú reagovať investori pri financovaní Grécka na finančných trhoch kedy môže úrok ísť vyššie. (mg)

Stavebné povolenia v USA predikujú pokračovanie výstavby domov

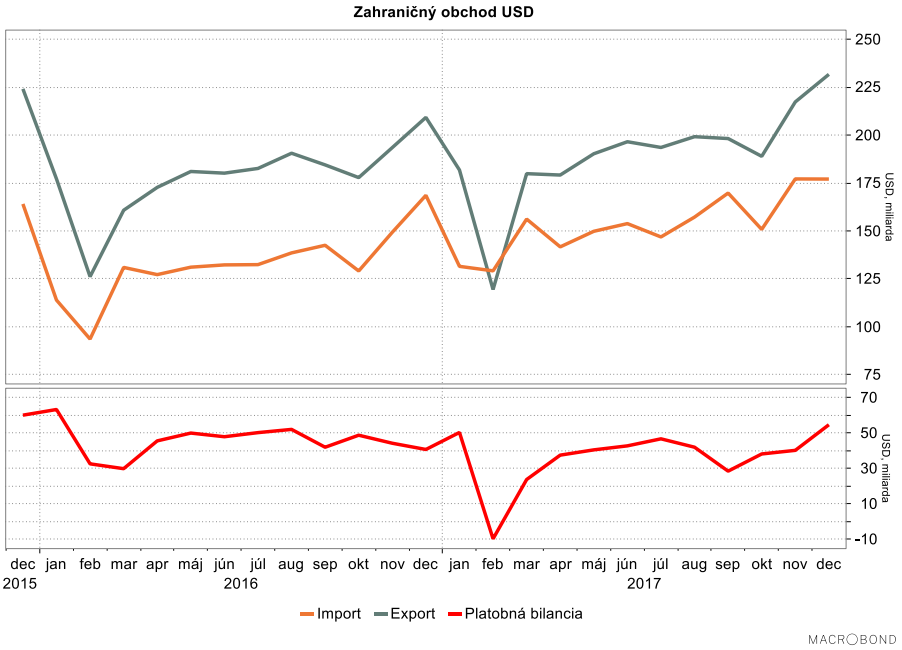
Počet nových výstavieb domov v súkromnom vlastníctve v decembri 2017 v USA činil 1,192 miliónov, čo predstavuje medziročné zníženie o 5,99 %. Kumulovane za celý rok 2017 predstavuje výstavba týchto budov zvýšenie o 2,5 %, no trend novej výstavby oproti predchádzajúcemu obdobiu je klesajúci, keďže tento nárast predstavuje najnižšie medziročné zvýšenie od roku 2010. Napriek najnižšiemu tempu rastu od roku 2010 sa v roku 2017 medziročne zvyšovali povolenia na túto výstavbu, čo predikuje pokračovanie v ďalšej výstavbe nových domov. Svedčí to o dôvere obyvateľov v stavebný trh.

Kvôli zvýšenému príjmu si obyvatelia môžu dovoliť nakupovať nehnuteľnosti a rastie objem hypoték. Ten dosiahol v treťom kvartáli 8,74 biliónov dolárov a zaznamenal medziročnú zmenu o viac ako 4,5 %. Obyvatelia si teda pred avizovaným zvýšením úrokových sadzieb brali viac hypoték, čo značí nielen o novej výstavbe domov, ale aj o kúpe starších domov. (sj)

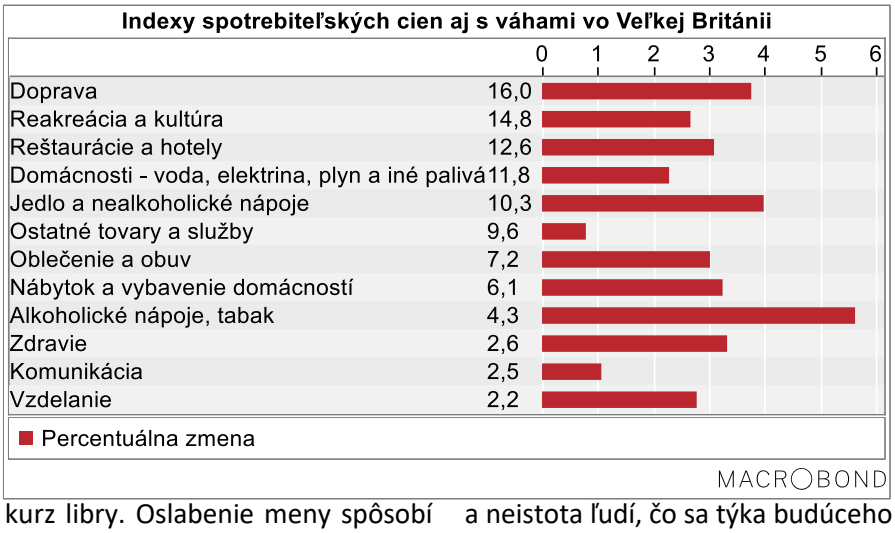
V Číne vzrástol export aj import

V Číne sa v decembri 2017 celkový export pohyboval v hodnote 321 miliárd USD, čo predstavuje medziročný nárast o 22 miliárd USD. Ku koncu roka 2017 v Číne celkový import dosahoval hodnotu 177 miliárd USD. Oproti minulému roku je to nárast o viac ako 8 miliárd USD. Prebytok platobnej bilancie k decembru 2017 bol na úrovni 54 miliárd USD. V novembri 2017 prebytok platobnej bilancie dosahoval úroveň 40 miliárd USD. Podľa kľúčových komodít export mechanických zariadení a elektroniky vzrástol medziročne o 17 miliárd USD na hodnotu 139 miliárd USD. Tam patrí High & New Tech, ktorý má medziročnú zmenu 10 miliárd USD a v minulom roku sa export pohyboval na úrovni 70 miliárd USD. Taktiež minuloročný export zaznamenal nárast do ázijských krajín o 10 miliárd USD, na hodnotu 107 miliárd USD. Import vzrástol medziročne v oblasti ropy z 12,3 miliárd USD na 14,9 miliárd USD. Naopak bol zaznamenaný pokles importu kovu a kovových výrobkov z 6,06 miliárd USD na 5,5 miliárd USD. Najväčší medziročný prírastok v importe bol z ázijských krajín z 86 miliárd USD na 102 miliárd USD. (mg)

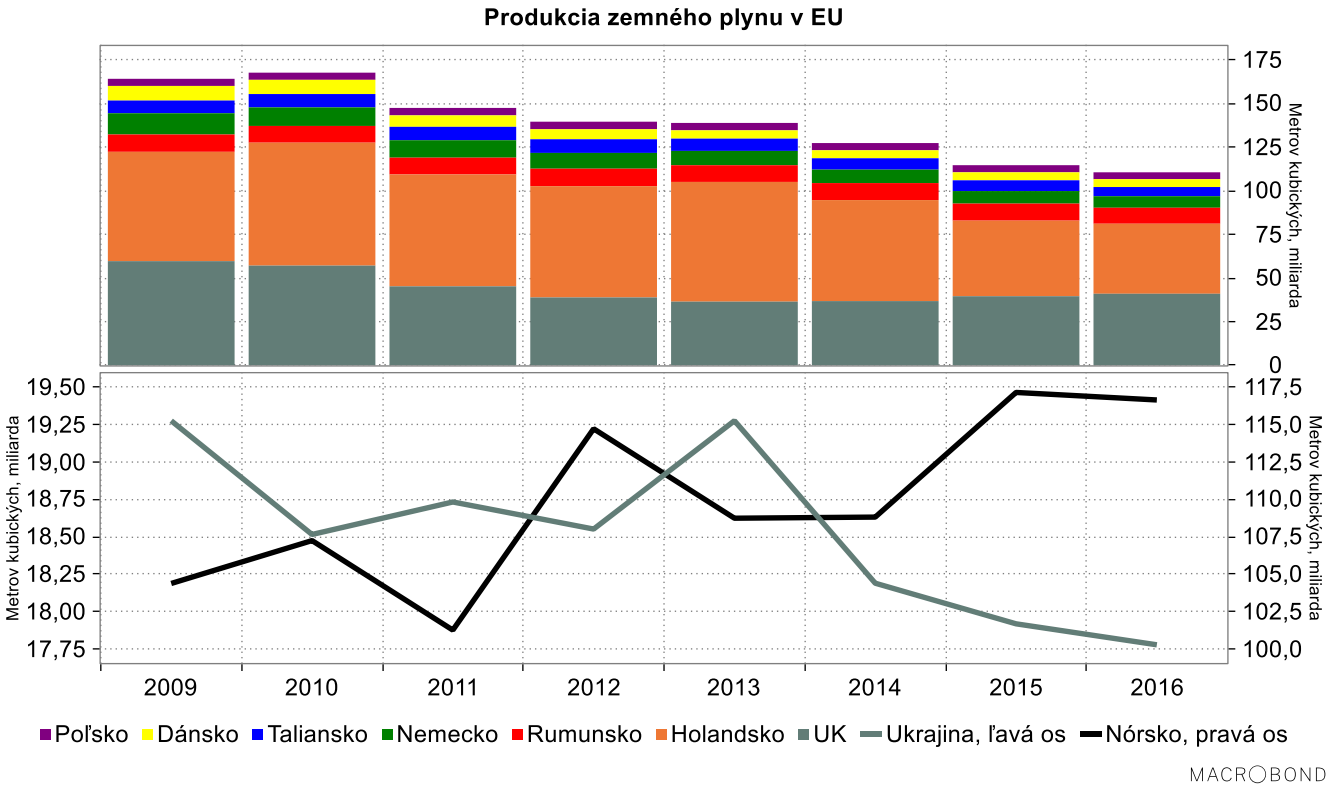
Inflácia v UK vzrástla

Inflácia v Británii v novembri 2017 dosiahla medziročný nárast 3,1%. Inflácia vzrástla vo všetkých kategóriách. Podľa jednotlivých kategórií však najväčší podiel na tomto náraste mali ceny potravín a nealkoholických nápojov, kde medziročný nárast cien bol na úrovni 4%, pričom podiel na inflácií bol 10,3%. Rovnako aj ceny v doprave, s 16% podielom na inflácií. V tomto prípade medziročný nárast cien bol na úrovni 4%, kam patrí aj nárast cien vozidiel a ceny pohonných hmôt, keďže ropa postupne zdražovala. Medziročný pokles inflácie v novembri bol v oblasti vzdelávania a rozličných tovarov a služieb. S nárastom inflácie úzko súvisí aj kurz libry. Oslabenie meny spôsobí nárast inflácie kvôli importu, čo vlastne vyvolajú zvýšené ceny dovážaných tovarov a služieb. K nárastu inflácie značne prispieva aj Brexit a neistota ľudí, čo sa týka budúceho vývoja ekonomiky v Británii. (mg)

Závislosť Európy od dodávok zemného plynu z Ruska

Ruský najväčší dodávateľ zemného plynu Gazprom počas roka 2017 dodal do Európy (vrátane Turecka) 193,9 miliárd metrov kubických. Oproti roku 2016 to značí nárast o 8% a pokrýva až jednu tretinu z celkovej spotreby zemného plynu Európy. Na druhom mieste je Nórsko, ktoré prepravuje zemný plyn pomocou sústavy podmorských plynovodov, ktoré prechádzajú do Nemecka. Ďalšími producentami zemného plynu, ktorý sa dováža do Európy sú Alžírsko, a najvýznamnejší západoeurópsky producent zemného plynu Holandsko. V roku 2016 EU vyprodukovala 118 miliárd metrov kubických zemného plynu, avšak spotreba bola až na úrovni 428 miliárd metrov kubických vrátane Turecka. Z európskych krajín Holandsko vyprodukovalo 40 miliárd metrov kubických zemného plynu, rovnako tak Veľká Británia. Menšími výrobcami sú tiež Rumunsko a Dánsko. Okrem týchto krajín sa dováža aj z Nórska, ktoré v roku 2016 vyprodukovalo 116 miliárd metrov kubických zemného plynu a Alžírska, ktoré malo produkciu 91 miliárd metrov kubických. EÚ sa minulý rok snažila znížiť závislosť na dodávkach energií z Ruska, avšak dodávky zemného plynu z Ruska v minulom roku vzrástli. Naopak kvôli problematickým vzťahom medzi Ruskom a Ukrajinou, ktoré vyústili až do dočasného zastavenia dodávok plynu, sa rozhodlo, že sa vybuduje nová trasa Nord Stream 2, ktorá bude obchádzať Ukrajinu, ale nepôjde ani cez Slovensko. Trasa týchto plynovodov bude cez Baltské more a kapacita Nord Stream 2 je 55 miliárd metrov kubických za rok, čo s Nord Stream spolu je agregátne 110 miliárd metrov kubických. Toto však pre Slovensko nie je vôbec najlepšie, keďže profituje aj z tranzitu plynu. Cena zemného plynu sa pohybuje na úrovni 3 130 USD za 1000 metrov kubických. V USA sú aktuálne ceny na úrovni 6300 USD za 1000 metrov kubických, hlavne kvôli snehovým búrkam. To spôsobilo, že do USA sa v januári 2018 dovezie plyn z Ruska. (mg)

Vo Venezuele sa zhoršuje ekonomická a humanitárna kríza

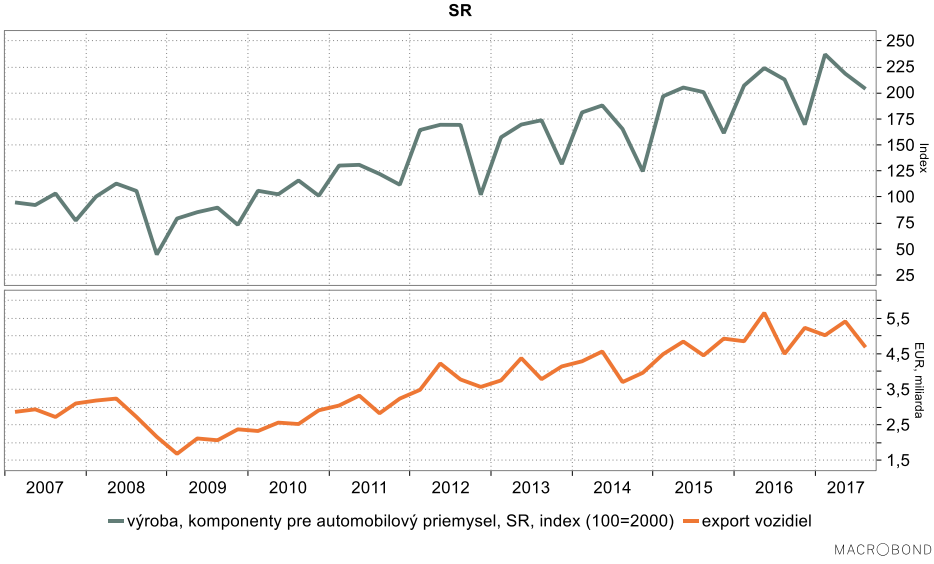
Vzhľadom na zlú ekonomickú situáciu sa vo Venezuele vyskytuje čoraz častejší problém s uspokojením základných životných potrieb. Minulý rok predstavovala inflácia v ekonomike vyše 2600 %, tento rok sa jej úroveň odhaduje na 10 000 %.

Dôsledkom hospodárskej krízy je aj zníženie ťažby ropy, ktorá v roku 2016 zabezpečovala približne 90 % exportu v hodnote 30,5 miliárd dolárov. V októbri bola ťažba ropy na svojich minimách – vo Venezuele sa vyťažilo 1,9 miliónov barelov ropy denne, pričom od začiatku roka 2016 klesal počet otvorených vrtov, približne o 30 na 39 vrtov v októbri 2017. So zatvorením ropných vrtov stúpa miera nezamestnanosti, ktorá sa má v roku 2018 vyšplhať ku 30 %. Vzhľadom na tak vysokú nezamestnanosť, bude stúpať miera chudoby, ktorá je podľa posledných údajov podľa svetovej banky z roku 2015 33,1 %. Ekonomická situácia spôsobuje prehĺbenie humanitárnej krízy, ktorá je nepriaznivá pre obyvateľov štátu. (sj)

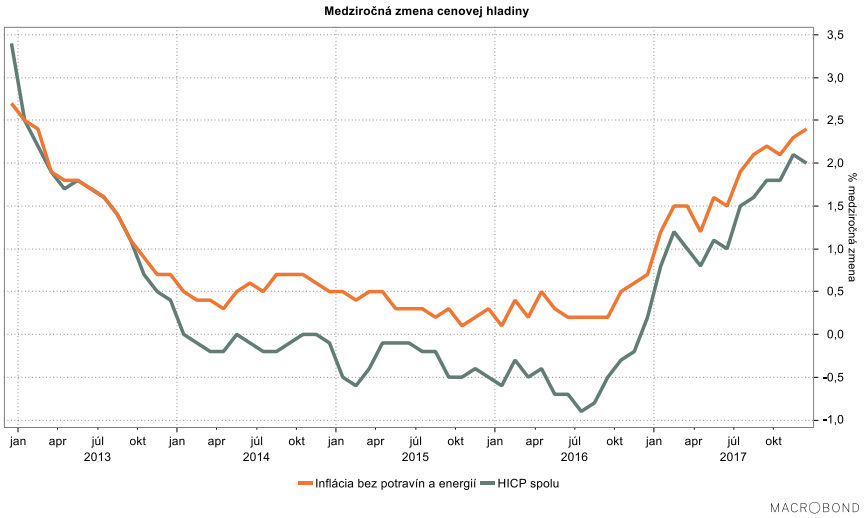
SR je v roku 2017 opäť medzi automobilovými veľmocami

V roku 2017 sa na Slovensku vyrobilo cez 1 miliónov automobilov, čo Slovensko predurčuje na automobilovú veľmoc z hľadiska najväčšieho počtu automobilov vyrobených na tisíc obyvateľov (konkrétne 189 vozidiel v roku 2017). Automobilový priemysel priamo zamestnáva približne 127 tisíc ľudí, a tiež má dosah aj na pracovné miesta, pre ktoré podporuje zamestnanosť nepriamo. To potvrdzuje aj index výroby komponentov pre automobilový priemysel, ktorý sa v roku 2017 v prvom kvartáli nachádzal tesne pod úrovňou 240, a teda zaznamenal výrazný nárast od svojho bázického obdobia (rok 2010). Pre subdodávateľov to teda znamená viac ako 100 % nárast výroby, čomu pomohli predovšetkým slovenské automobilky. Automobilový priemysel má pre Slovensko rozhodujúci význam okrem iného aj pre export. Export vozidiel vrátane lietadiel, lodí a súvisiacich komponentov predstavoval v roku 2017 nad 26 % z celkového exportu. Tento priemysel tvoril v roku 2016 približne 10 miliárd eur HDP v stálych cenách (celkové HDP v stálych cenách bolo v roku 2016 cez 79 miliárd eur). Pri veľkej orientácii práve na tento priemysel je nevýhodou nízka diverzikácia, a to by pri väčších problémoch automobiliek pocítila slovenská ekonomika. Výroba dopravných prostriedkov rástla priemerne v roku 2017 (január – november) o 1,8%, čo značí spomalenie oproti tempu rastu z roku 2016, no napriek tomu je to pri vyrobených objemoch solídne tempo rastu. Do konca roka 2018 má výrobu automobilov spustiť štvrtá slovenská automobilka Jaguar Land Rover, ktorá vďaka svojej produkcii tieto čísla zvýši a zamestná tak ďalších ľudí. Na druhej strane bude Jaguar vyvíjať tlak na mzdy, kvôli konkurencii na trhu práce, čo bude pozitívne pre obyvateľov no negatívne pre ostatné automobilky. (sj)

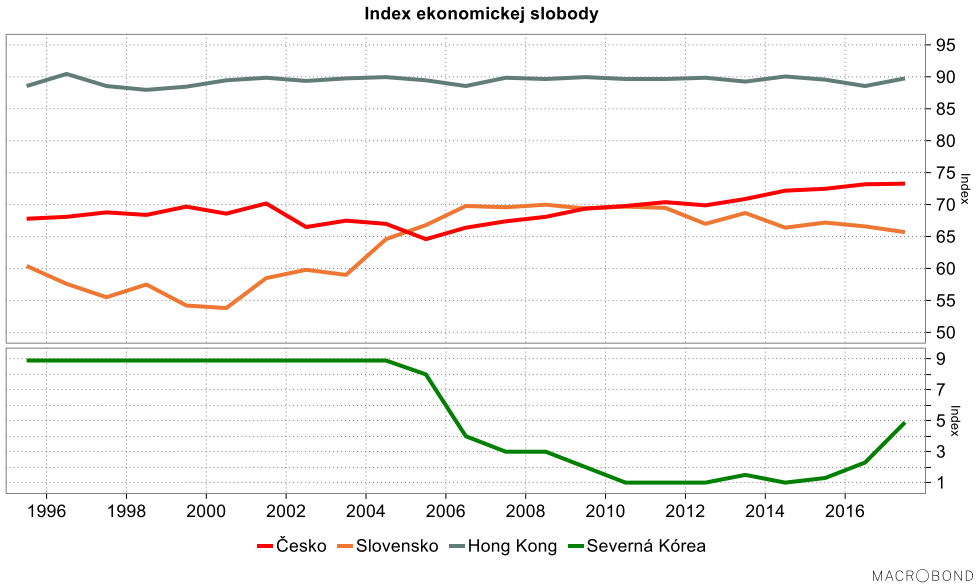
Na Slovensko sa v minulom roku vrátila inflácia

V decembri 2017 miera inflácie na Slovensku dosiahla 2 %, z toho jadrová inflácia, teda inflácia očistená o ceny energií a potravín dosiahla 2,4 %. Najvýraznejšie rástli potraviny o 6,8 %, ktorých rast bol ovplyvnený predovšetkým rastom mlieka, vajec a syrov. Spotrebiteľské ceny úhrnom za celý rok 2017 rástli priemerným tempom 1,3 %, z toho jadrová inflácia rástla 2 %-ným tempom. Tento nárast je teda najvýraznejší od roku 2014, kedy Slovensko čelilo problému deflácie. Inflácia v SR je zároveň vyššia ako inflácia v eurozóne a z väčšej časti ju tvorila na rozdiel od eurozóny jadrová inflácia. Pre SR to znamená dobré správy, a naďalej sa vďaka opatreniam ECB predpokladá stav inflácie okolo 2 %. (sj)

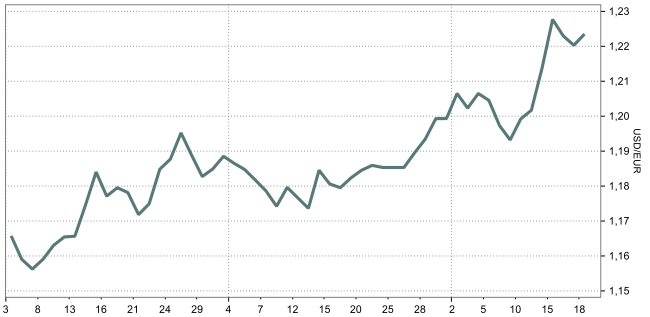
Index ekonomickej slobody

Rebríček zostavuje americká nadácia Heritage, ktorej pomáha približne 100 mimovládnych organizácii po celkom svete. Index hodnotí každú ekonomiku podľa stanovených 12 kritérií zoskupených do štyroch skupín. Prvá skupina určuje vlastnícke práva v ekonomike, ktoré určujú mieru súkromného vlastníctva, korupciu v ekonomike a efektívnosť súdnictva. Druhá skupina odzrkadľuje hospodárenie vlády – predovšetkým fiškálnu politiku a daňové zaťaženie. Ďalšia skupina hovorí o monetárnej politike, makroekonomickom stave ekonomiky a stave trhu. Posledná skupina hovorí o miere slobody podnikania z hľadiska obmedzovania trhu, napríklad kvóty, clá atď. a možnosti investícii v ekonomike. Každej z týchto kritérií sa prideľuje hodnotenie od 0 do 100, pričom čím vyššia hodnota je udelená, tým vyššiu ekonomickú slobodu vykazuje daná ekonomika. Každé kritérium má pri hodnotení rovnakú váhu. Aj na základe tohto indexu si môžu investori vyberať ekonomiky, do ktorých sa rozhodnú investovať, alebo vstúpiť na ich trh. Zároveň s mierou ekonomickej slobody súvisí aj ekonomická vyspelosť daného štátu. Najlepšie ohodnotenou ekonomikou bol Hong Kong, s 2,0 % rastom HDP v stálych cenách v roku 2016 (315 miliárd dolárov), s mierou nezamestnanosti 2,9 %. (v decembri 2017). V Hong Kongu sa taktiež zvyšuje medzinárodný obchod, v roku 2017 o viac ako 8 %. Najhoršie výsledky spomedzi sledovaných ekonomík vykázala Severná Kórea. Aj pri týchto ekonomikách vidno, že čím je vyššia ekonomická sloboda v štáte, tým je ekonomika vyspelejšou a atraktívnejšou pre investorov. (sj)

AKTUÁLNY VÝVOJ NA TRHOCH

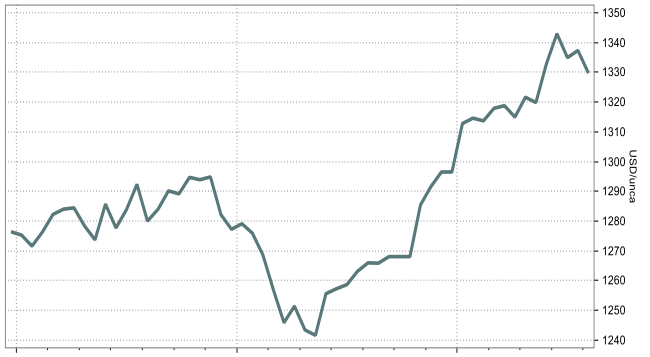
EUR/USD

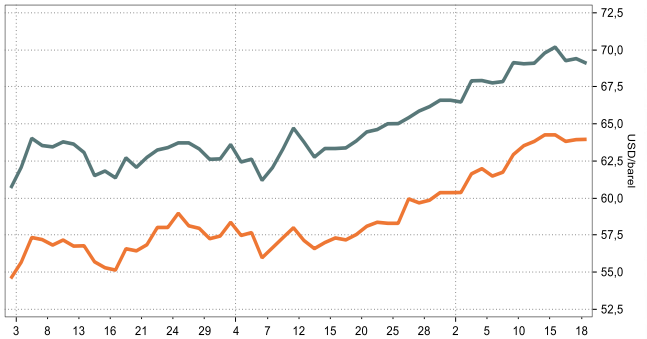
EUR/CZK

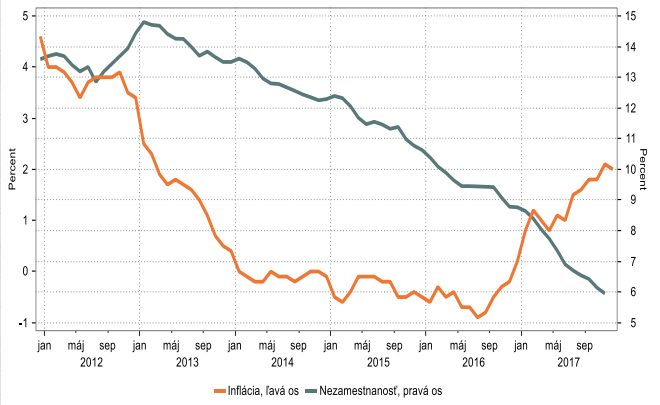
ZLATO

ROPA

SLOVENSKO

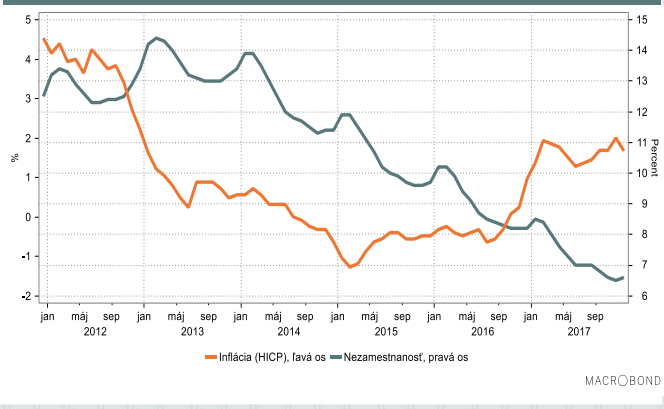
ČESKÁ REPUBLIKA

MAĎARSKO

POĽSKO

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

→ Spoločnosť Emirates si od spoločnosti Airbus objednala 20 kusov lietadiel typu A380 za 16 miliárd dolárov. Celkový počet lietadiel v prevádzke tohto typu je v súčasnosti 210. Akcie spoločnosti Airbus stúpli 18. januára po tejto informácii z 90,40 na 92,16 dolárov za akciu. Trhová kapitalizácia spoločnosti je cez 69 miliárd eur.

→ Bitcoin sa v treťom týždni 2018 prepadol pod 10 tisíc dolárov po jeho prudkom raste, keď počas decembra presiahol hodnotu 19 tisíc dolárov. Od vtedy zaznamenal výraznú volatilitu, no po svojom poklese opäť zaznamenal mierny rast. S poklesom Bitcoinu klesala aj druhá najhodnotnejšia kryptomena Ethereum, ktorá klesla z 1360 dolárov z konca decembra na hodnotu 785 dolárov v polovici januára. Celková trhová hodnota Bitcoinu je cez 200 miliárd dolárov, zatiaľ čo trhová kapitalizácia Ethereum predstavuje cez 105 miliárd dolárov.

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukovaný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Matúš Jančura
Hlavný analytik, Bencont INVESTMENTS
jancura@bencont.sk

Jozef Prozbík
Analytik, Bencont INVESTMENTS
prozbik@bencont.sk

Analytici:
Nebesník Martin
Bruchánik Rudolf
Jánošíková Slávka
Gabčová Monika

Vajnorská 100/A
831 04 Bratislava
www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS

BENCONT GROUP

BENCONT DEVELOPMENT